



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (8 5) 239 6273 Faksas (8 5) 239 6539 El. p. [tslkd@lrs.lt](mailto:tslkd@lrs.lt)

---

Seimo Pirmininkui  
Viktorui Pranckiečiui

2017-06-04  
Vilnius

### DĖL TOLESNIŲ VEIKSMŲ, PASKELBUS NSGK IŠVADAS

Gerbiamas Seimo Pirmininke,

Kreipiamės į Jus kaip į Parlamento vadovą, atsakingą ne tik už vienos frakcijos, vienos partijos ar Seimo narių grupės darbą. Kreipiamės į Jus kaip į politiką, kuris yra atsakingas už viso Seimo veiklą ir priimamus sprendimus ir kurio galioje yra sutelkti paramą Seime priimamiems patiems svarbiausiems sprendimams.

Lietuvos Respublikos Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK) pabaigus tyrimą dėl verslo subjektų ir kitų interesų grupių neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir neteisėtos įtakos politiniams procesams bei pateikus susistemintą VSD ir STT atliktų tyrimų bei pateiktų pažymų analizę, matome, kad valstybės teisinis reguliavimas turi spragų, kurias būtina taisyti keičiant įstatymus. NSGK pateikė išvadas ir su jomis – kai kurių pasiūlymų, kaip keisti šalies teisinį reguliavimą. Tačiau manome, jog tai reikėtų daryti ne vieno komiteto apimtimi, o kuriant darbo grupę, į kurią būtų įtrauktos ne tik politinėms partijoms atstovaujanti frakcijos ar jų nariai, bet ir suinteresuotų visuomenės grupių ar pilietinių organizacijų, pavyzdžiui, „Transparency International“ atstovai. Tokia darbo grupė galėtų parengti išsamų įstatymų paketą, kad valstybės sąrangai kenkiančios situacijos nebepasikartotų.

Mes, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, įdėmiai stebėdami tyrimo eigą ir pristatytas išvadas bei pasikonsultavę su TS-LKD frakcijai komisijoje atstovavusiais nariais, matome būtinybę imtis šalies teisinio reguliavimo pakeitimų penkiomis esminėmis kryptimis:

- 1. Politinės sistemos skaidrinimas ir lygių bei teisingų konkuravimo sąlygų sudarymas.**  
Siūlome suteikti daugiau instrumentų Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK), kuri atliktų gilesnį partijų ir politikų viešosios bei agitacinės veiklos monitoringą. Būtina diskutuoti ir

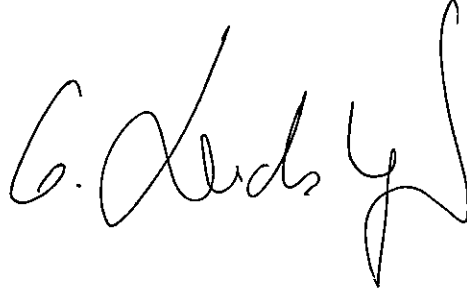
dėl partijų finansavimo kontrolės stiprinimo. Siūlome priimti plačią antihibridinę strategiją, kuri apimtų tiek vidaus, tiek išorės neteisėtų įtakų prevenciją bei užtikrinti vienodai sąžiningas, lygias ir teisingas politinio konkuravimo sąlygas tiek rinkimų kampanijų, tiek įprastos veiklos metu ir pasiekti vienodai aukštų skaidrumo ir atskaitingumo standartų tiek partijoms, tiek rinkimuose dalyvaujantiems rinkimų komitetams bei su jais susijusiems visuomeniniams komitetams.

2. **Verslo subjektų atgrasymas nuo neteisėtos įtakos politiniams procesams darymo.** TS-LKD frakcija siūlo įstatymais sureguliuoti, kad neskaidrūs koncernai, darydami neteisėtą įtaką politikams, rizikuotų realiomis bausmėmis, pavyzdžiui, pinigėmis bandomis, kurios būtų susietos su įmonių apyvarta. Taip būtų didinama teisinė atsakomybė juridiniams asmenims, kurie daro neteisėtą įtaką šalies politikams, užsiima neteisėtu lobizmu.
3. **Geoekonominio saugumo užtikrinimas.** TS-LKD frakcija siūlo darbo grupei, atsižvelgiant į Rusijos kapitalo įmonių dalyvavimą strateginiuose Lietuvos ūkio sektoriuose, bei Lietuvos įmonių, kurių savininkai dalyvauja šalies politikoje sąsajas su Rusijos kapitalo įmonėmis, įvertinti teisinės bazės pakankamumą bei įstatymu išspręsti klausimą dėl rusiškos kilmės programinės įrangos šalinimo iš valstybinių įmonių ir įstaigų.
4. **Žiniasklaidos savireguliacijos stiprinimas.** TS-LKD frakcija siūlo įstatymais sudaryti teises prielaidas kurti ir stiprėti žiniasklaidos savireguliacijos institucijoms bei sukurti sąlygas joms veikti efektyviai. Taip pat nustatyti mechanizmus, kokių veiksmų reikėtų imtis, jei žiniasklaidos savireguliacijos mechanizmai neveikia.
5. **Institucijų, užtikrinančių skaidrumą ir kovojančių prieš korupciją bei finansinius pažeidimus, stiprinimas.** TS-LKD frakcija siūlo darbo grupei svarstyti būdus, kaip sustiprinti tokių institucijų: Vyriausioji rinkimų komisija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba galias vykdyti prevencines priemones, nes NSGK vykdytas tyrimas atskleidė, kad tarnybų turima informacija ne visada efektyviai panaudojama savalaikiam neteisėtų įtakų užkardymui.

Šiandieninėje politinėje sąrangoje matome panašius procesus į tuos, kuriuos atskleidė NSGK tyrimas vykus daugiau nei dešimtmetį. Jei dabarties politinės sistemos problemos nebus tinkamai suvaldomos, jos gali virsti rimtomis grėsmėmis tolimesniame šalies politiniame gyvenime. Kaip atskleidė NSGK tyrimas, įvairios verslo įtakos gali virsti šalies politinės sistemos uzurpavimo įrankiu. Šiandien matome grėsmę ne tik neapsisaugoti nuo tokių įtakų dabarties ir ateities politikoje, bet ir tolimesniais neišmintingais veiksmais politizuoti bei iš esmės diskredituoti patį tyrimą ir tyrusiuosius, kas nepadės nei stiprinti valstybės teisinės bazės, nei apsisaugoti nuo tokių įtakų, kokias NSGK tyrimas atskleidė.

Todėl matydami šią sudėtingą ir telkiančios lyderystės reikalaujančią situaciją, krepiamės į Jus, prašydami imtis veiksmų telkiant balsus, reikalingus komiteto išvadoms patvirtinti ir tolimesniam teisėkūriniam darbui organizuoti. Atsižvelgiant į būtinybę koreguoti šalies įstatymus ir tai, jog jų priėmimui yra būtinas pakankamas Seimo narių palaikymas, prašome sudaryti specialią darbo grupę, kuri iki rudens Seimo sesijos pradžios parengtų reikiamus įstatymų pataisų projektus.

Seimo narys

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'G. Landsbergis', written in a cursive style.

Gabrielius Landsbergis